

SCHAAKVERENIGING

Erasmus
Erasmus

Opgericht 5 september 2005

- K** - Anand en zijn voorgangers
O - Het vijfde scoort opnieuw
R - Nooit vergeten afgebroken partijen
T - Tegenslag voor het derde
E - Het vierde glijdt uit
- Internationaal contact
- I** - Het eerste verliest voor de derde maal
N - Het zesde kraait victorie
H - Jaap Staal discrimineert!
O - Overschie 2 – Erasmus 2, een verslag
U - Tijd voor de kerstpuzzle
D - Geen Delftse frisse ditmaal
- De backbone van de club

Lof der zotheid 3

December 2008

4^e jaargang

SCHAAKVERENIGING ERASMUS

Opgericht 5 september 2005

Speelzaal:

Mavogebouw Melanchthon Schiebroek
Icarusstraat 1
3054 PM Rotterdam

Bereikbaar met openbaar vervoer:
RET tramlijn 4 (Argonautenweg)

Schaken voor senioren en oudere jeugd vanaf ongeveer 16 jaar:

- maandagavond
- 20.00 – 23.30 uur
- interne competitie
- externe competitie 7 wedstrijden per seizoen tegen andere verenigingen
- contributie €90,-
- contributie dubbelleden €45

Jeugdafdeling vanaf ongeveer 6 jaar:

- maandagavond
- schaakles: 19.30 – 20.00 uur
- jeugdcompetitie: 19.00 - 19.30 uur
  - begeleiding naar alle erkende schaakdiploma's
  - Erasmus voorjaarstoernooi
  - voor oudere jeugd: meedoen aan de interne seniorencompetitie (tot 22.00 uur)
- contributie €45,-

Ereleden:

Jan van Dijk
Arie de Jong
Henk J. de Kleijnen

Lid van verdienste RSB:

Jan van Rijn

BESTUUR

Voorzitter:

Ron Ansem
telefoon: 010 4217510
e-mail: voorzitter@sv-erasmus.nl

Secretaris: Leo Verhoeven

telefoon: 010 4613917
e-mail: secretaris@sv-erasmus.nl

Penningmeester: Jan Melis

telefoon: 010 4653714
Rekening: 1138.34.098 t.n.v. sv-erasmus
e-mail: penningmeester@sv-erasmus.nl

Competitie leider intern:

Cor van As
telefoon: 010 5910352 en 06 51437174
e-mail: competitieleider@sv-erasmus.nl

Wedstrijd leider extern:

Jaap van Meerkerk
telefoon: 010 421 3746
e-mail: wedstrijdleider@sv-erasmus.nl

Jeugd leider:

Maarten Versluis
telefoon: 06 19826767
e-mail: jeugdleider@sv-erasmus.nl

Redactie clubblad:

Arie de Jong
telefoon: 010 4823969
e-mail: redactie@sv-erasmus.nl
Jaap Staal
e-mail: jaap@metnaaldenpaard.nl

Website:

www.sv-erasmus.nl

Webmaster:

Jan Hoek van Dijke
e-mail: webmaster@sv-erasmus.nl

ANAND EN ZIJN VOORGANGERS

De strijd om de schaakkroon heeft weer zijn beslag gekregen. Anand behield de titel na zijn bewezen overwicht op Kramnik. Zo'n tweekamp betekent een nieuwe impuls voor de verdere ontwikkeling van de schaaksport. Die wordt niet alleen gehouden om vast te stellen wie de sterkste schaakspeler ter wereld is, maar met het treffen van grootmeesters ontstaat tevens een uitwisseling van wederzijdse opvattingen en ideeën. De praktijk van de tweekamp laat zien wie van de beide spelers op een bepaald moment het verst gevorderd is bij het succesvol toepassen daarvan. Anand was daarin ditmaal de meerdere van Kramnik.

Een niet gering aandeel van de kennis welke over het schaakspel bijeen is gebracht in de literatuur en tegenwoordig ook in de databases, is veelal de verdienste van de grootmeesters en de uitdaging die zij zijn aangegaan. Maar op de schouders van de titelhouder rust een extra zware verplichting om een grotere bijdrage te leveren aan de verruiming van de "schaakhorizon".

Regerend wereldkampioen zijn geeft verplichtingen. Steinitz, de eerste gekroonde schaakkoning, maakte zich vooral verdienstelijk door het verder uitwerken van een logische speltheorie. Hij leerde de schaakwereld als het ware opnieuw rekenen (Hij zou in deze tijd niet misstaan!!).

Lasker daarentegen, was de eerste die zich serieus en op wetenschappelijke grondslag met de psychologische aspecten van het schaakspel bezighield. In zijn optiek was schaken vooral een strijd tussen het intellect van beide spelers.

De opvolger van Lasker, Capablanca, gold als een onovertroffen meester der techniek. Dat leverde hem de bijnaam "schaakmachine" op. Zijn zogenaamde zekerheidstheorie, die overigens bepaald niet werd ingegeven door gebrek aan strijdlust, garandeerde hem een maximaal resultaat. De door hem op het bord gebrachte ijzeren wetmatigheid, waarvan de critici vonden dat ze de dood van het schaakspel betekende, vond echter met de aanvang van het tijdperk van Aljechin zijn einde. Deze toonde aan dat alleen een logische benadering van het spel waarbij zoveel mogelijk zetten vooruit werd gerekend, niet toereikend was wanneer daar fantasie, intuïtie en moed tegenover werden gesteld. Maar dat ook een zo begaafde persoonlijkheid als Aljechin niet onfeilbaar was, toonde Euwe aan.

Sindsdien hebben vele grote namen de troon beklommen, Botwinnik, de man van de Russische schaakschool, Smyslow, de beheerser van het eindspel, Tal, die de kunst in bracht, Petrosjan, de pragmaticus, Spasski, de eerste universele speler.

Toen kwam Fischer, die toch vooral gezien moet worden als iemand die de Russische schaaktraditie op creatieve wijze heeft voortgezet. Hij werd afgelost door Karpow, de praktijkgerichte, die de meeste toernooien heeft gewonnen. Toen Kasparow, de geweldenaar, op een lijn met Fischer.

Lange tijd is het een omstreden zaak geweest op grond van welk reglement iemand zich wereldkampioen mocht noemen. In de ons achterliggende jaren heeft zich een rijtje, min of meer outsiders, met de titel getooid, die met het predikaat kampioen niet wereldwijd werden gesteund. De titel zou dan ook alleen maar moeten kunnen worden verworven als uitkomst van een tweekamp. Gelukkig zijn we nu dus weer op dat moment in de schaakgeschiedenis beland.

Aan Steinitz en zijn opvolgers zijn in het verleden ettelijke namen vooraf gegaan.

Schaakspelers, die als 's werelds sterkste werden aangemerkt.

De schaakgeschiedenis heeft dan ook vele grote spelers gekend. Een daarvan was zeker Paoli Boi, "de man uit Syracuse". Een van zijn navolgers, Louis Mahé de la Labourdonnais (1795-1840 en bekend van zijn vele partijen met Mac Donnell) omschreef hem als de grootste schaakspeler van de 16de eeuw, een dichter, soldaat en zeeman, een uiterst interessante persoonlijkheid met een zeer afwisselend bestaan, een man die zich in zijn leven mocht verheugen over een machtig gezelschap.

Hij werd geboren in 1528, was afkomstig uit een rijke familie en had een meer dan uitstekende opvoeding genoten. Al spoedig viel hij op als uitstekend schaker met als bijzondere bekwaamheid meer partijen tegelijkertijd blind te kunnen spelen. Ook viel hij op door zijn snelle spel en combinatievermogen. Tijdens een verblijf in Napels kreeg hij de gelegenheid zich met de toenmalige officieuze wereldkampioen Leonardo Giovanni Da Cutri te meten, een partij die in remise eindigde.

Als aanhanger van de destijds aangehangen romantische schaakstijl reisde hij door heel Europa, waarvoor hij dikwijls door de aanzienlijken in de burgerij uitgenodigd werd. De hertog van Urbino nam hem zelfs enige jaren tegen een vorstelijke beloning in zijn dienst. Bovendien genoot hij de goede gezindheid van paus Pius V, die hem eveneens financieel ondersteunde, maar wel onder de voorwaarde, dat hij onder het "dak" van de Kerk bleef...

Paolo Boi werd in de jaren tussen 1587 en 1598 officieus als wereldkampioen gezien. Het hoogtepunt in zijn schaakloopbaan bereikte hij in 1575, toen hij naar Madrid reisde om aan het eerste internationale toernooi deel te nemen, een toernooi dat door koning Filips de Tweede werd ingericht. Daar kwamen de beste spelers van de toenmalige westelijke wereld bijeen, waaronder Giovanni Leonardo di Bona, Alfonso Cerón de Granada en

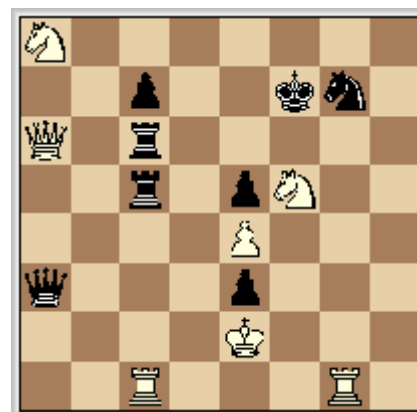
hoogstpersoonlijk Ruy López, de naamgever van de Spaanse opening.

Het toernooi werd gewonnen door Leonardo, die als prijs een aanzienlijke som geld uit de staatskas kreeg. Korte tijd daarna echter gelukte het Paolo Boi ook te winnen van Ruy López en Alfonse Cerón. Als beloning gaf koning Filips II hem een officiële post in Sicilië met een jaarsalaris van 500 kronen. Ook kreeg hij een aanbevelingsbrief voor de broer van Filips, Johannes van Oostenrijk, mee.

Een definitieve bevestiging van zijn grote speelsterkte kreeg hij in Portugal, waar hij de beste spelers van het land trof en ze alle overwon, waaronder koning Don Sebastian de Eerste. In zijn stervensjaar werd hij echter vernietigend verslagen door een jonge speler, genaamd Alessandro Salvio, die nu nog figureert in de schaaktheorie (het Koningsgambiet). De ouderdom had zijn tol geëist. Waar zijn stoffelijke resten rusten is niet bekend, maar geschiedvorsers spreken van een begrafenis, een prins van koninklijke bloede waardig.

Gedurende zijn schaakloopbaan moet hij rond 300.000 escudos verdiend hebben, voor de toenmalige verhoudingen een enorme som.

Een oude legende van Paolo verhaalt over een jonge dame, waarmee hij enkele partijen zou hebben gespeeld. Zogenaamd hadden zij beurtelings een partij gewonnen, waarin in een de volgende stelling ontstond:

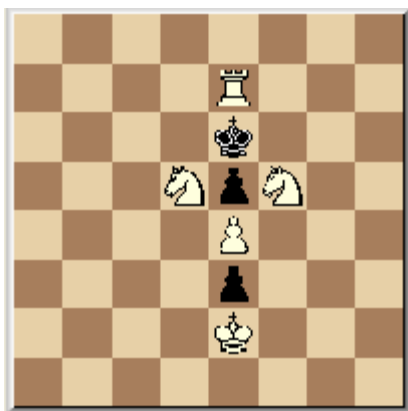

Op dit moment kondigde de met wit spelende dame mat in 7 zetten aan.

Bij Paolo kwam direct de gedachte op, dat deze aardige dame niet anders dan de duivel in eigen persoon kon zijn. Vertwijfeld verzonk hij in gebed om de goddelijke bijstand te verkrijgen, die hij zo nodig had om het mat af te wenden en een wonderbaarlijke verdediging in gang te zetten.

De partij werd als volgt voortgezet:

1. Txg7+, Kf6 2. Dxc6+, Txc6 3. Txc6+, Dd6 4. Txd6, cxd6 5. Pc7, d5 6. Pxd5+, Ke6

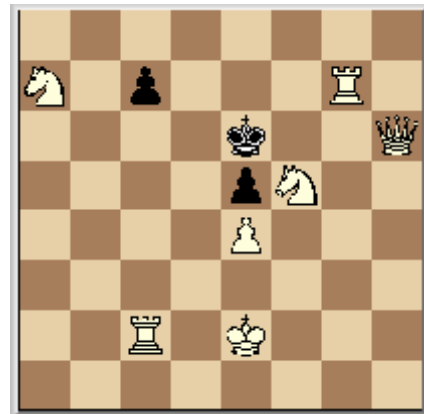
In deze stelling kon de duivel niet met de 7de zet: Te7# mat geven en gaf met berusting op, omdat hij moest toegeven, dat als hij de tegenstander mat zou zetten, op het bord een volmaakt kruis zou bewerkstelligen, het symbool van de goeden tegenover de kwaden...

Maar wat zou er gebeurd zijn als de schone dame in de gedaante van de duivel een schaakprogramma als Fritz uit onze tijd zou hebben kunnen raadplegen?

Dan zou het haar gelukt zijn via een kleine slachting hoogstpersoonlijk van de schaakkoning te winnen.

Kijk nog maar eens naar de uitgangstelling. Na een wat langere analyse zou ze hebben vastgesteld, dat zowaar diverse matvarianten in 6 zetten mogelijk zijn:

1. Txg7+, Kf6 2. Dxa3, Td6 (o.a.) 3. Dxe3, Td2+ 4. Dxd2, Tc2 5. Txc2, Ke6 6. Dh6# met de volgende eindstelling:

Het kan natuurlijk zijn, dat de duivel in het aangezicht van de huidige techniek reeds toen van schrik zou zijn dood gevallen!

HET VIJFDE SCOORT OPNIEUW

Nu in deze maand de vakantiegangers teruggekeerd zijn in de schoot van de vereniging, kon ons vijfde op volle oorlogssterkte uitrukken tegen de vijand.

Die kwam ditmaal uit Oude Tonge en trad aan onder de naam Oostflakkee 2. Och, een vijand kennen we in dit kleine schaakwereldje niet, maar je wilt er toch wel even van winnen. De Soffers waren ook in vol ornaat uitgerukt, dus mocht een intensieve strijd worden verwacht. Toch hadden wij een startvoordeel: we hadden al een wedstrijd gewonnen en de Flakkeeërs nog niet.

Terwijl de regen met bakken neergutste, het aanpalend schoolplein tot inundatiegebied makend, werden de handen geschud, Jan de wedstrijdleider aangehoord, de klokken aangezet en voorwaartse bewegingen op de diverse borden uitgevoerd. Al spoedig bleek dat een onzer te voortvarend was geweest: Wil de Boer. Wil sloeg in op de koningsvleugel, met de bedoeling aan aanval uit te voeren, die de zwarte heerser het veld zou moeten doen ruimen. Maar zwart, ook leep, sloeg bij de witte broeder ook in. Dat gaf allemaal nog niets, het

onheil diende zich aan op de damevleugel, waar de boeren aan het dorsen sloegen en er meer zwarten dan witten te tellen waren. Maar toen Wil's witte dame zich liet vangen, was het genoeg....

Harry Nefkens leek zich in voordeel te mogen verheugen, maar naar mate de strijd vorderde, vervluchtigde zijn optimisme en moest hij in remise berusten.

Nog was de winst niet geproefd, ook niet aan bord 2, waar Cor van As de op papier sterkste eilandbewoner een Aljechin overhoorde. Cor heeft zo zijn eigen methodes een tegenstander op een dwaalweg te voeren, dus ook nu.

Aljechin zal niet gedroomd hebben dat hij op zo'n manier zou worden tegengespeeld...

Na de 13^e van Cor (f4-f5) was deze positie bereikt. Het vervolg:

13..., gxf5 **14. e6**, Lxe6 **15. Pxe6**, fxe6 **16. Dxe6**, Lg7 **17. Dxf5**, Dc5+ **18. Kh1**, Tf8 **19. Dh5+**, Kd7 **20. Dg4+**, Kc6

Tot hier gaat het goed voor wit, hoewel er maar weinig krachtsverschil is. Het witte probleem is de achter gebleven ontwikkeling. Een goede keuze zou zijn: 21. Te1. Verplaatst de strijd weg van de f-lijn, dreigt met tempowinst de loper te laten meedoen, dan nog Pa3-c2-d4 en het ziet er rooskleurig uit.

21. De6+

En weg is het rozige beeld voor wit.

21..., Dd6 **22. Dxd6+**, Kxd6 **23. Txf8**, Txf8 **24. Kg1**

Zwart staat nu beter en wist de partij winnend af te sluiten.

En dat gaf een verontrustende tussenstand te zien: ½-2½. En de vrees nam toe....

Victor Hooftman nam daar een deel van weg. Zijn partij kende een curieuze opzet.

Hooftman – Mulder

1. Pf3, d5 2. b4

Idee van Sokolski? Of de Balinese apendans?

2..., Pf6 **3. Lb2, Pbd7 4. e3, e6 5. a3, Le7 6. Le2, 0-0 7. 0-0, a6 8. Pd4, e5 9. Pf5, b5 10. f4, e4 11. d3, c5 12. De1, Lb7 13. Pxe7+, Dxe7 14. bxc5, Pxc5 15. Le5, Tac8 16. Ta2, Pcd7 17. d4, Tc6 18. Dh4, Tfc8 19. c3, Pf8 20. f5, Dd8 21. g4, P6d7 22. g5**

De opmaat tot deze positie laat ik aan uw eigen beoordeling over. Wat telt is de slotfase!

22..., f6 **23. gxf6**, Pxf6 **24. Ld1**

Een zet, Anand waardig ?!

24..., Dd7 **25. Tg2, Pe8**

Hier gaat zwart pas echt naar de vernieling toe. 25..., Df7 had hem nog wat mogelijkheden gegeven.

26. f6, Pg6

Van de onvoldoende zetten niet de minst slechte.

27. Txf6, hxg6 28. f7+

Leuk, maar beter was toch 28. Lg4

28..., Kf8

Een oplossing was nog 28..., Dxf7, maar veel mag zwart ook dan niet verwachten.

29. Dh8+

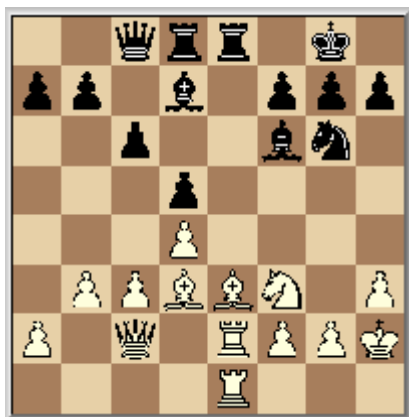
Voldoende voor zwart om op te geven. Nog een opmerking: 29. Lxg7+!!, Pxg7 30. Dh8+, Ke7 31. f8D+, Txf8 32. Dxf8+, Ke6 33. Tf6# is nog aanlokkelijker, dan 29..., Ke7 30. f8D+, Kd8 31. Dh4+, Tf6 32. Txf6, g5 33. Dxc5, De7 34. Td6+, Kc7 35. Txa6+, Dxe5 36. Dxe5+, Pd6 37. Dfxd6# zoals in de partij had kunnen volgen.

Koos de Hoog had lang nodig om een gaatje te vinden in de pionnenstructuur, die danig in elkaar was geschoven op alle (!) lijnen. Toen het gaatje er was, werd door Koos een pion gewonnen en later nog een. Wit gaf de dame voor 2 torens, maar zette die 2 niet in elkaars dekking en dat was funest, er ging er een de pottenbak in en daarmee de partij.

Daarmee was de tussenstand weer mooi in evenwicht gekomen: 2½-2½. En de rust weer terug!

De victorie kwam in zicht door de bijdrage van de redactie. Tegenstander De Ruiter, met wit spelend, werd van zijn paard gegooid in de laatste seconden voor de tijdcontrole. Grappig detail: Aan 1 tafel werd aan de eerste 2 borden Aljechin gepraktiseerd. Bewijs voor de terechtheid van de keuze was dat beide zwartspelers wonnen...

Psychologie speelde weer eens een rol. De witspeler, kennelijk niet op vertrouwd terrein, had veel tijd gestoken in de opbouw van zijn partij. Al na 18 zetten reesterden hem niet veel meer dan 10 minuten in deze positie:

18..., Dc7+ 19. Kg1, Dc8

Het psychologisch polsen is begonnen. Wit heeft een iets betere stelling omdat zwart wat minder met zijn stukken kan manoeuvreren in de hem toegemeten ruimte op het bord. Wit had dan ook het gevoel dat er meer voor hem in moest zitten. Hij dacht na...

20. Kh2, Dc7+

En weer dacht wit na, de tijd vlood heen en de minuten krompen tot 6.... Hij verzuchtte luid en zei na zijn keuze: Anders is het remise.

21. g3.

Zwart weer terug:

21..., Dc8 22. Pg1, Te7 23. f4, Tde8 24. f5, Pf8 25. Pf3, g6 26. g4, Lg7

Wit zoekt wanhopig naar aanvalsmogelijkheden en verliest steeds meer tijd.

27. c4, Dc7+ 28. Kg2, Dc8 29. h4

Nog steeds heeft wit een behoorlijke stelling, maar wil nu forceren.

29..., h5 30. gxh5, Lxf5 31. Lxf5, Dxf5 32. Dxf5, gxf5

Juist op tijd ziet wit nog de dreiging van 33..., f4

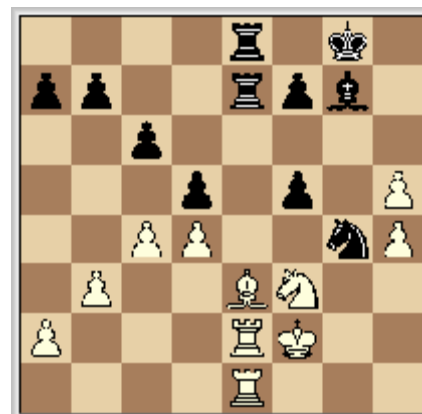
33. Kf2, Ph7

Er restten wit nog enkele seconden.

34. Pg5, Pf6 35. Pf3

Hoofdschuddend zag wit het onheil....

35..., Pg4+

De rest is nu kinderspel:

36. Kf1, Txe3 37. Txe3, Txe3 38. Txe3, Pxe3+ 39. Ke2, f4

Wit moet hier opgeven, maar speelde veel te lang door.

40. cxd5, cxd5 41. Kd3, Pf5 42. a4, Kf8
43. b4, Pxd4

Het eenvoudigst.

44. Pxd4, Lxd4 45. Kxd4, Kg7 46. Kd3,
Kh6 47. Ke2, Kxh5 48. Kf3, Kxh4 49.
Kxf4, f6 50. Kf5, Kh5 51. Kf4, Kg6 52.
Ke3, Kf5 53. Kd4, Ke6 54. a5, Kd6 55.
b5, f5

En eerst toen: "Je mag hem hebben".

Jammer, ik had graag 4 dames gehaald.

Nog was de eindzege niet binnen.

Izak Stolk was in zware strijd verwickeld in een partij, die uit een geweerd damegambiet voortkwam. Lange tijd werd planmatig gespeeld en op de 23^e zet ontstond deze stelling:

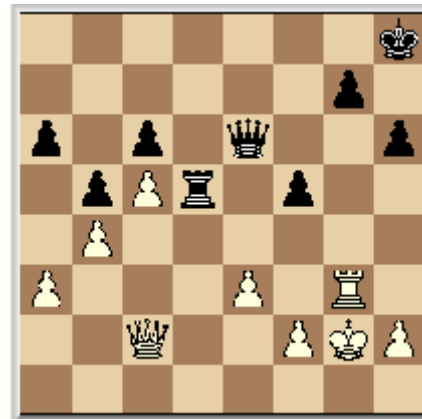

De stelling biedt de witspeler de meeste mogelijkheden. Hij zou de druk op c6 kunnen verhogen via T1c3 en dan Dc2, maar bij het onder druk houden blijft het dan wel, zwart kan zich voldoende verdedigen. Het kwam niet tot een beslissing:

24. Kh1, Kh8 25. g4, Df6 26. Tg1, Tf7 27. gxf5, exf5 28. Lh5, Tfd7 29. Tg3

29. Tg6, De7 30. Dc2, Td5 31. b4, f4 32. Lf3, Txc5 33. Dxc5, fxe3 34. fxe3, Dxe3 35. Df8+, Kh7 levert ook niets op.

29..., Td5 30. Lf3, Txc5 31. dxc5, Dd8 32. Dc2, Df6 33. Th3, Td8 34. Kg2, Lc8 35. Tg3, Le6 36. a3, Ld5 37. Lxd5, Txd5 38. b4, De6

Hier werd vrede gesloten en konden we de match niet meer verliezen.

Het eindresultaat lag in handen van John Helstone, die de gehele avond moest opboksen tegen harde tegenwind, in de vorm van niet aflatende holklinkende hoestbuien, die ons allemaal deed opschrikken en het ergste deed vrezan!

John, manmoedig als altijd, overleefde deze vreselijke aanslagen en trotseerde het geweld tot het einde, waaruit hij zegevierend tevoorschijn kwam. De vraag hoe, moet onbeantwoord blijven, na 36 zetten weigerde het tot dusverre zo gewillige potloodje op te schrijven wat nog volgde, dus is de rest slechts de blote constatering, dat John het punt binnenhaalde....

Dit gebeurde na 23. Tfd1 van wit, Bruggeman, the rowdy from Flakkee:

23..., exf4

Deze onzalige gedachte, ongetwijfeld geboren in de Onzalige bossen op de Veluwezoom, doet ons wanhopen!

24. Txd3

Merci beaucoup.

24... Txd3 25. Txd3, fxx3

Het is als in de advocatuur: het stuk is pleite!

26. Pe2, Lb6 27. Td6, Lf2 28. Txc6, Td8

29. Pbc3, b4 30. Pd5, Kf8 31. Tc1, La6

32. Pg1, h5 33. a3, Lb7 34. Pf6, Td2 35.

Ph7+, Kg7 36. Pg5, Lb6

Tot hier het potloodje....

Duidelijk is John in nood, maar als de nood het hoogste is, is de redding nabij. Wit hoeft loper g2 maar te bewegen en dan....

De juiste toedracht zullen wij niet weten, maar wie snakt daar naar?

Op een gegeven moment had John dan toch nog gewonnen. De buit was binnen: 5-3 voor ons wakkere team, dat zolang met de handen voor de oren had moeten zitten, bescherming zoekend tegen het aanhoudende oorverdovende geweld.

En buiten regende het, regende het maar voort en moesten de schakers tot de enkels in het water de weg naar huis in slaan.

AFGEBROKEN PARTIJEN

Ter gelegenheid van het 75-jarig jubileum van de schaakclub "Vianen" op 1 december 2008 is een uitgave verschenen onder de titel "Nooit vergeten afgebroken partijen".

De benaming is een ode aan een grote geschiedenis en tegelijkertijd aan een definitief verleden. De wereld van het

schaken is de laatste decennia sterk veranderd; het afbreken van partijen behoort tot het verleden; de computer heeft zijn intrede gedaan en veel schaakclubs hebben te maken met ledenverlies. Dat laatste lot is ook "Vianen" niet bespaard gebleven. Midden zeventiger jaren nog een jaar spelend in de tweede klasse KNSB en had de vereniging nog een bezetting van vijf tientallen, inmiddels teruggevallen tot 2 achttallen uitkomend in de Stichtings-Gooise bond en een opgeheven jeugdafdeling. Ook hier Sic Transit Gloria!

De uitgave bevat een bundel van verhalen over wedstrijdverslagen, anekdotes en sterke verhalen die (waarschijnlijk) gebaseerd zijn op ware gebeurtenissen.

Verscheidene bekende namen uit het schaakleven hebben bijdragen geleverd, zoals Timman, Bouwmeester, Böhm, maar ook onze Jaap Staal (overigens niet minder bekend).

Van zijn hand de volgende (ware) geschiedenis:

Après-schaak

In het seizoen 1965-1966 speelde het tiental van Charlois tegen de Residentie Schaak Club. Er werd met 3½-3½ afgebroken en op een doordeweekse avond trokken Ton den Ouden, Ab van Ommen en ikzelf naar Den Haag om het karwei af te maken. De RSC rekende op 5-5, maar wij wisten wel beter. Met de kwaliteit achter kon ik een vesting bouwen en Ton en Ab wonnen.

Nog voor tien waren we klaar. Dat moesten we vieren! Ton wist een leuke tent. Daar zat in het publiek een dame, niet zo piep meer, maar straalverliefd op de heer aan haar tafeltje. Het bandje ging spelen en de dame, na enig fluisteren met de bandleader, hief aan: "Ich bin von Kopf bis Fuss auf Liebe eingestellt". Het begin ging nog aarzelend, maar met iedere nieuwe maat ging het beter. Laaiend van enthousiasme wilden Ton, Ab en ik onze handtekening op haar been schrijven, maar

zover bleek haar identificatie met Marlène Dietrich nu ook weer niet te gaan.

SPANNING BIJ ONTSPANNING

Op 2 fronten roert onze club zich op het bekerfront. Het eerste om de landelijke trofee van de KNSB, het tweede een treetje lager in de RSB, waar ook een fraai bekertje de eindwinnaar wacht. Onze hoofdvertegenwoordigers wipten in de eerste ronde Charlois Europoort eruit. Onze onderbonders gingen 10 november op bezoek bij "Ontspanning" in Oude Tonge. Merkwaardig is, dat Ontspanning ook een team heeft ingeschreven in de strijd om de KNSB-beker, hoewel zij in die hoge regionen als club niet zijn vertegenwoordigd. Maar zij verkregen dat recht als gevolg van het winnen van de RSB-beker, vorig seizoen.

Onze RSB ploeg bestond uit Hoogeveen, Van 't Hoenderdaal, Flanders en Ouwehand. De eerste twee maakten remise, Flanders verloor en Ouwehand won:

Ouwehand – Troost

1. c4, c5 2. Pc3, Pf6 3. g3, g6 4. Lg2, Lg7
5. f4, d6 6. e3, 0-0 7. b3, Pc6 8. Lb2, Tb8
9. Pge2, Ld7 10. 0-0 a6 11. a4, Pb4 12.
d4, cxd4 13. exd4, Db6 14. Kh1
Ruurd merkt op dat 14. a5 beter zou zijn.
14..., Lf5

15. Dd2, Pd3

15..., Pc2! belooft meer succes. Als de toren een heenkomen zoekt gaat pion b3 verloren en is daarna het leed ook niet meer te overzien: 16. Tab1, Dxb3 17. c5, dxc5 18. dxc5, Tfd8...

16. Ta3, Pg4 17. Pd5, Dd8 18. Lc3, Pgf2+ Zwart berijdt het verkeerde paard! Juist is 18..., Pdf2+ 19. Kg1, Pe4 20. Dd3, Pxc3 21. Dxc3, e6 22. Pe3, Pxe3 23. Dxe3, Lg4 en de kansen zijn verdeeld.

19. Kg1, Pg4 20. h3, Pgf2 21. g4, e6 22. Pe3, Dh4 23. gxf5, exf5 24. Kh2

24. Pc1! Of ook wel 24. b4

24..., Lh6 25. Pd5, Pg4+ 26. Kg1

Niet 26. Kh1, Pdf2+ 26. Kg1, Pxd3+ 27. Lxd3, Dxd3 28. Pc1, Tfe8 29. Dg2, Dxd2+ 30. Kxd2, Lg7 en zwart kan nog heel wat weerstand bieden.

26..., Pgf2 27. De3, Tbe8 28. Df3

28. Dg3 is nog directer.

28..., Te4 29. Txf2, Pxf2 30. Dxf2, Dxf2+

31. Kxf2, Te6 32. Ta2

Onder de partij staat nu 1-0. En dat hoeft niet te worden betwist.

Van te voren was afgesproken dat bij gelijk eindigen (2-2) het lot zou beslissen. Zo'n afspraak is in de strijd om de KNVB beker niet mogelijk, daar moet altijd gesnelschaakt worden bij 2-2.

Dat loten gaf niet opnieuw troost, althans niet voor de onzen. We zijn op dit front dus uitgebekerd. Spanning weggeëbd.

TEGENSLAG VOOR HET DERDE

Het zo prima gestarte derde ondervond donderdag, 13 november, meer tegenstand van Waddinxveen 2 dan verwacht. Uiteindelijk moest worden berust in een 5-3 nederlaag.

Wim Mulder – Arend Bongers	1-0
Peter de Louw – Frits Steenbergen	1-0
Arjen Zuurmond -Jaap van Meerkerk	0-1
Hans v. Woudenberg – Bram de Knecht	1-0
Ton v. Nieuwerkerke – Henri Pijpers	0-1
Nico Dannis – Jan de Korte	1-0
Wim van Os – Hidde Valk	1-0
Wim v.d. Hoek – Rutger Cogenbach	0-1
	5-3

Is hiermee het seizoen al bedorven? Geenszins, want zie de stand:

1. Papendrecht/Alblasserdam 1	6	16½
2. Erasmus 3	4	12
3. Maassluis 1	3	12½
4. WSV 2	3	11½
5. De IJssel 2	3	11
6. Barendrecht 1	3	10½
7. Lombardijen 1	2	12
8. Nieuwerkerk 2	0	10

Deze groep is erg aan elkaar gewaagd en er is slechts 1 afscheiding naar boven, maar die koploper moet nog vele aaseters, waaronder ons derde, het hoofd bieden. Niet getreurd mannen, volle kracht vooruit!

Niet alle spelers hebben hun partij ter inzage aangeboden, maar wel kan een bloemlezing worden gekozen uit wat wel beschikbaar is.

Frits werd in het middenspel verrast door zijn tegenstander, hoewel vanuit de diagramstelling het onweer nog niet te horen is:

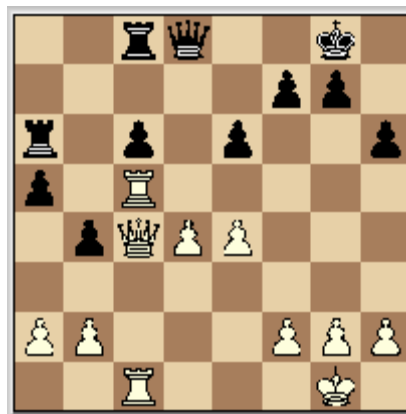
23 zetten, zwart aan zet:

23..., Th5 **24. g4, Th3 25. f5, Dg5 26. Df4**
Wit had hier ook: 26.f6 en dat heeft toch wel de voorkeur.

26..., Dxf4 **27. Txf4, Te3 28. e6, Te8 29. Kf2, Tc3 30. Tf3, Tc4 31. Kg3, h6 32. Te1, Te7 33. h4, a5 34. g5**

Hier werd door Frits opgegeven. Toch wel wat vroeg...wel staat wit goed, maar nog niet geheel gewonnen.

Jaap van Meerkerk kon profiteren van een niet correcte reactie van zwart op zet 24:

24... Taa8

Juist was 24..., Ta7

25. Txa6

Zwart kan zich nu niet na ruil op c6 schadeloos stellen met slaan op d4.

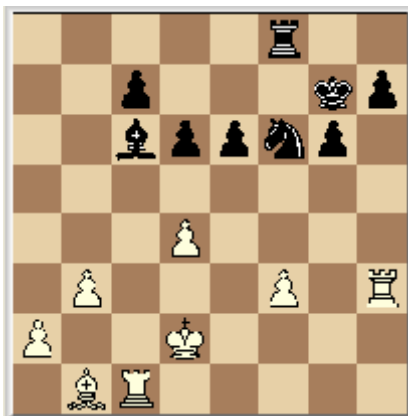
25..., Txc6 **26. Dxc6, Tb8 27. d5, exd5 28. exd5, Kh7 29. d6, Tb6 30. De4+, Kg8 31. Tc6, Txc6 32. Dxc6, Kf8**

Uiteindelijk bracht de gevaarlijke d-pion de beslissing.

Bram verging het ditmaal niet goed. Hij moest in het middenspel een kwaliteit offeren om erger te voorkomen.

26. Pf6+, Txf6 27. gxf6, Dxf6 28. Dh6, Dg7 29. Dxg7+, Kxg7 30. Ld3, Tf8 31. Tdf1, Pd5 32. Kd2, Pb4 33. Lb1, Lc6 34. Th3, Pd5 35. Tfh1, Pf6 36. Tc1

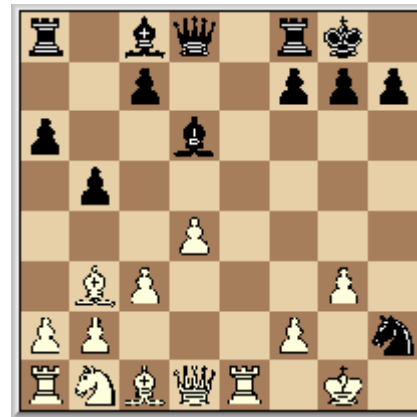

Hier vond Bram het wel genoeg, nu hij pion c7 gaat verliezen.

Rutger had een leuke partij, die verdient hier te worden geëtaleerd:

Wim v.d. Hoek – Rutger Cogenbach

1. e4, e5 2. Pf3, Pc6 3. Lb5, a6 4. La4, b5 5. Lb3, Pf6 6. 0-0, Le7 7. Te1, 0-0 8. c3, d5 9. exd5, Pxd5 10. Pxe5, Pxe5 11. Txe5
Het spook van Marshall hang al weer boven het bord.
11..., Pf6 12. d4, Ld6 13. Te1, Pg4 14. g3, Pxb2
Een driest besluit!

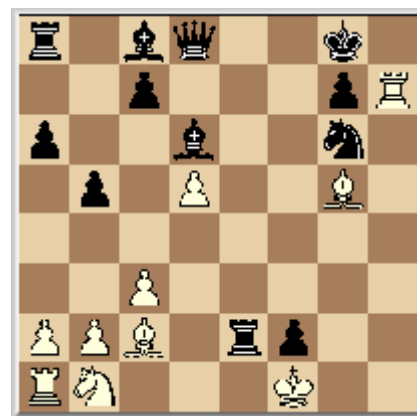
15. Te4

15. Kxh2, Dh4+ 16. Kg1, Lxg3 17. Df3, Dh2+ 18. Kf1, Lh3+ 19. Ke2, Tae8+ 20. Kd1, Txe1+ 21. Kxe1, Te8+ 22. Kd1, Dg1+ 23. Kc2, Dxf2+ 24. Dxf2, Lxf2 25. Lg5 en wiens kansen hoger moeten worden aangeslagen, mag u uw voorkeur voor uitspreken.

15..., Lb7 16. d5, f5 17. Th4, Pg4 18. Dd3, Pe5 19. De2, Pg6 20. De6+, Tf7 21. Th5, Lc8 22. De2, f4 23. Lc2, fxg3 24. Txb7

Van het goede te veel...

24..., gxf2+ 25. Kf1, Te7 26. Lg5, Txe2

Wit wilde niet volledig worden gedemonteerd en gaf op.

HET VIERDE GLIJDT UIT

De uitreis naar het Rotterdamse Zuidoosten is het vierde niet goed gekomen. Onderweg files door een ongeval rond de

Brienoord, vergezeld van winterse hagel- en natte sneeuwbuien, werd aangetreden met een man te weinig. Er moest worden gewacht op Herman Beerling, maar wie er kwam niet Herman.

Als verslaggever was uw redacteur ter plekke en hij werd prompt neergezet achter bord 1, al mocht ik niet direct beginnen, want Herman mocht enig respijt worden gegeven. Het was gelijk mijn zwanenzang als invaller, want de derde beurt was mij nu te beurt gevallen. Ik mag dus verder in het seizoen alleen maar toekijken bij teams hoger geklasseerd dan het vijfde...

Het vierde kon niet bepaald terugzien op een mooie avond.

De details:

Bergakker – De Jong	1-0
Bongers – Talmon	1-0
Willemze – Donze	1-0
Beij – Hoek van Dijke	1-0
Verschoor – Verhoef	0-1
Ockeloen – Mihailescu	1-0
Brabers – v.d. Velden	0-1
Pijpers – De Kroes	0-1
	5-3

De totale kop werd dus uitgebeend, gelukkig was er ook nog een staart aan het team....

Jan Hoek van Dijke ging als eerste door het lint, maar niet het lint van de overwinning.... Hij liet een oprukkertje toe en kreeg een open koningsstelling. Het was wachten op het vonnis.

Jan, zwart, staat hier heel behoorlijk. Wit probeert zwart terug te dringen:

20. f4, De7 (?) 21. f5, Ld7 22. f6, gxf6 23. Df2, f5

Geeft de boer terug, maar het is de enige manier de zwarte dame te kunnen inschakelen.

24. Lxf5, Lxf5 25. Dxf5, Dg5 26. Dd7, Tab8 27. Tf3

De open deur lonkt!

27...., Dd8 28. Dh3, Kh7 29. Df5+, Kh8 30. Th3, Dd6

Kunst en vliegwerk.

31. Tf1, Dg6 32. Df4, Kh7 33. Tg3, De4 34. Df6

Er dreigt wat... zwart geeft op. Daniëlle moest het opnemen tegen Rinus Bongers. Een tijdlang ging het goed totdat...

Na 14...., Tc8 zijn de kansen gelijk. Daniëlle besloot tot een "rotzet":

14...a6 15. Ld3, Tc8 16. Pe2, Txc1 17. Txc1, Pfd7 18. La5, Lc7 19. Lxh7+, Kxh7 20. Dc2+, f5 21. Dxc7, Dxc7 22. Txc7

Alles rammelt nu.

22...., Td8 23. Txb7

Zwart geeft op.

Het werd tijd dat ons team wat terug deed, want een 2-0 achterstand zo vroeg op de avond, vraagt om tegenmaatregelen. Patrick had al snel succes tegen Brabers. Hij kreeg een mooie stelling waarin dreigingen verborgen zaten.

De 15^e zet van wit: **15. e5**

Zwart heeft een strohalm en dat is 15... dxe5, maar zwart liet die in het slechte weer verkommeren.

15..., d5? **16. exf6, Lxf6 17. The1+Kf8 18. Lxf6, Dxf6 19. Dd4, Dd8**

Ook die standplaats in onoverdekt.

20. Pxd5

En zwart zag het niet meer zitten, terecht.

De vergaarde moed zonk spoedig weer in de schoenen toen Gilles zich vergreep aan een vergiftigde pion, wat een stuk kostte en later nog zo'n kostbaarheid verloren ging. De situatie werd penibel toen ook aan bord 1 de zaken niet wilden floreren als gedacht en na 34 zetten deze stelling ontstond:

35. Td1, Dg6 36. Th2

Niet goed doorgerekend! De partij gaat nu snel verloren. Wel gezien: 36. De4 , Tb2+ 37. Ke3, Dg5#... .Kleine kansen had geboden: 36. Tdf1, Tb2+ 37. Kd1, Tg2 38. Txb2, Txb2 39. Te1, Txa2 40. Te1, Txa2 41. Te2, Dg1+ 42. Dxd1, Ta1+ 43. Kd2, Txd1 44. Ke3, Th1 45. f4, exf4+ 46. Kxf4,

Txb2, maar veel mag hier toch voor wit niet worden verwacht.

36..., Tb2+ **37. Td2, Tg2+ 38. Txd2, Dxd2+ 39. Kd1, Df1+**

Wit geeft op. De stand was daarmee al 1-4.

Lucian duwde ons over het muurtje. Eerst verloor hij 2 pionnen op de damevleugel en later ging nog een derde pion ten onder. De vier torens leverden nog een schijngevecht, maar het veranderde niets aan de uitslag. De eindstelling:

Door Lucian opgegeven (1-5).

Leon de Kroes verzachtte ons leed door H. Pijpers te verslaan. H. Pijpers, geen familie van onze H. Pijpers. Het lijkt me leuk een potje tussen H. Pijpers en H. Pijpers en dan te twisten of H. Pijpers wit had of dat H. Pijpers zwart had. Je zal zo'n potje moeten becommentariëren...!

Hoewel de uitslag anders doet vermoeden, liep de partij voor Leon niet naar wens.

Leon aan zet, met een achterstand van 2 pionnen. Hij produceerde:

26... h6 27. De3, Df6 28. Pe4, Dh4 29. Dg3, Dh5 30. Pd6, Tf6 31. Pc5

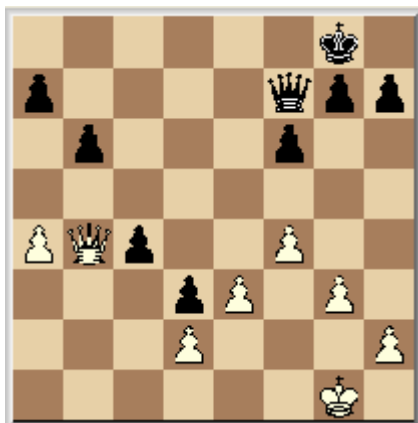
Een onoplettendheidje!

31..., Lxg2 32. Dxc5+ 33. Kh1, Dxd6

Bredero: Het kan verkeren!

34. Td1, Dc5 35. Td2, De3 36. Lc4+, Kg7
en wit hield er mee op.

Als laatste finishte Emiel Verhoef, die gebruik maakte van een klein slippertje van de zwartspeler:

34..., Dd7

34..., Dc7 had zwart een betere koers doen varen.

35. Dxc4+, Kh8 36. Kf2, h6 37. h4, Kh7 38. Dd4, Dxd4 39. exd4, Kg8

Het eindspel is nu voor wit gewonnen.

40. Ke3, Kf7 41. d5, Ke7 42. Kxd3, Kd6 43. Kc4, a6 44. h5, f5 45. d3, b5+ 46. axb5, axb5+ 47. Kd4, b4 48. Kc4, b3 49. Kxb3, Kxd5 50. Kc3, Kc5 51. d4+, Kd5 52. Kd3, Kd6 53. Kc4, Kc6 54. d5+, Kd6 55. Kd4, Kd7 56. Ke5, Ke7 57. Kxf5

Zwart geeft op.

En zo verloor het vierde dan met 3-5.

Het contact met de kopgroep is daarmee (definitief) verloren gegaan. Toch is dit team goed in staat zich te handhaven in de 2^e klasse.

De stand na 3 rondjes:

1. Charlois/Europoort 4	6	19½
2. Groen Noord 1	6	17½
3. IJsselmonde 1	5	15
4. Hendrik Ido Ambacht 1	3	13
5. Erasmus 4	2	11½
6. De Willige Dame 2	1	8
7. Spijkenisse 4	1	8
8. SO Rotterdam 5	0	3½

INTERNATIONAAL CONTACT

Flanders onderhoudt regelmatig internationaal contact en dat gaat meestal via deelnemen aan de schaakolympiades. Wij simpele zielen uit het koude kikkerland komen daar niet voor in aanmerking, maar wel Cander Flanders, die via de Nederlandse Antillen iets dubbels heeft en daarmee wel een startbewijs veroverd. Ook ditmaal zit hij daar dus in Dresden en houdt met wisselend succes het been stijf.

Woensdag, 19 november mocht hij het opnemen aan bord 4 tegen een Kazak. Dat land wordt vertegenwoordigd door 4 mannekes, die allemaal over een astronomisch elo-getal beschikken. Cander tegenstander heette Rinat Zhumabayev, 18 jaar oud (!), elo 2490..... Het getal alleen al doet een mens duizelen! Cander is ook een mens, dus die gewaarwording was hem in de partij niet vreemd! In den beginne was dat nog niet zo duidelijk, maar na 12 zetten begon de twijfel te knagen.

Flanders – Zhumabayev

1. d4, Pf6 2. c4, e6 3. Pc3, Lb4 4. Dc2, c5
De Siciliaan in de Nimzo, altijd goed als wit niet d5 kan spelen.

5. dxc5, 0-0

Die pion loopt niet weg.

6. Pf3, Lxc5 7. e3

7. e4 geeft verzwakking van de velden d4 en f4 en is minder stevig, maar het nadeel van 7. e3 is dat Lc1 binnenshuis blijft.

7. Lg5 komt zeer in aanmerking.

7..., b6

Behorend bij de Siciliaanse opbouw.

8. Le2, Lb7 9. b3, Le7

Zwart blijft trouw aan de variant.

10. Lb2, a6 11. Td1, d6 12. 0-0, Pbd7

Minder consequent voor wat betreft de opbouw, die uitgaat van Pc6 en Tac8, maar Rinat heeft dik 700 elo meer dan uw redacteur, dus ik wil niet zeuren.

13. Pg5, h6 14. Pge4

Tegen een tegenspeler van dat formaat, was 14. Lf3 een uitdaging geweest! 14..., d5 15. cxd5, hxg5 16. d6, Lxf3 17. dxe7, Dxe7 18. gxf3 en de strijd duurt nog wel even!

14..., Dc7 15. f4

Hier begint de overmoed van wit, hoewel van jeugdig hier geen sprake kan zijn, gezien de leeftijd van de zwartspeler.

Voorzichtiger was geweest 15. Pg3.

15..., b5

Je zou hier eerder verwachten: 15..., d5, maar zwart heeft een andere methode in gedachten dan 16. Pxf6+, Pxf6 17. cxd5, exd5 18. Lf3, Lc5 19. Td3, Tfe8 20. Pd1, De7 21. Lxf6, Dxf6 22. Dd2 en zwart heeft niet veel bijzonders.

De zwarte zet koste Cander veel hoofdbreken, hij spendeerde 17 minuten aan zijn antwoord.

16. Pxf6, Pxf6

En toen weer 10 minuten voor:

17. Dd2, bxc4 18. Lxc4, d5 19. Le2

Beter lijkt mij 19. Ld3

19..., Lb4

Weer verdwenen er 5 minuten:

20. Dd3

Wat was er tegen op: 20. cxb5, axb5 21. Lxb5, Txa2 22. Tc1, Tc8 23. De2 en wat heeft zwart dan?

20..., De7

Voor de hand lag 20..., a5 Maar na 21. Tc1, La6 22. Pb5, De7 23. a4, Pe4 24. Dd4, Df6 25. Dxf6, Pxf6 26. Lxf6, gxf6 mag wit niet mopperen.

21. Lf3

De witte tijdvoorraad was geslonken tot 11 minuten, zwart had van dergelijke onbenulligheden geen last...

21..., Lc6 22. Tf2, Tfd8 23. Pe2

23. Tc2 had zwart toch voor problemen gesteld, hoe verder te gaan. Maar de minuten tikten weg en dat verlamt het denkvermogen...

23..., Lb5 24. Db1, Pe4 25. Lxe4, dxe4 26. Pd4, Ld3 27. Da1

De tijd was nu zeer kostbaar, nog enkele minuten waren ter beschikking. Wat had zwart gezet op de stelling die ontstaat na: 27. Pc6, Lxb1 28. Pxe7+, Lxe7 29. Txb1, Lc5 30. Te2, Td3 31. Kf2, Tad8 32. Tc1, T8d5 33. Tc4, f5 34. b4, Ld6 35. Tc6, Lxb4 36. Txa6. Ik denk dat hij zich dan achter de oren zou hebben gekrabbd!

27..., De8 28. Pf3

Een zet in doodsnood...wat de tijd betreft dan.

28..., exf3 29. Lxg7

Wat moet dit stramien lang in Canders hoofd hebben gedreind! Jammer, dat het geen effect heeft.

29... , Lg6 30. Tdf1, Lf8 31. Lf6, Le7 32. Lg7, Lf8 33. Lf6, Td3

Cander zal toch niet hebben gedacht dat zwart remise zou toestaan?

34. Txf3, Tc8 35. e4, Lxe4 36. Txd3, Lxd3 37. Tf3, Lg6 38. Tg3, Dc6 39. Tc3, Db6+ 40. Kh1

De tijdstreep is gehaald!

40... , Txc3 41. Dxc3, Df2 42. Dc1, Dxa2 43. h4, Le4 44. Df1, Dxb3

Het komende Dh3+ gekoppeld aan Lc5 werd niet meer afgewacht: 0-1

Wat blijft zijn vragen: Is dat nou het niveau van 2490? Als dat bevestigend zou moeten worden beantwoord, blijft er maar één conclusie: Trek tegen die lui ten strijde en vernietig ze! Maar ja, het was ook nog maar een jochie en dat soort moet nog veel leren.

HET EERSTE VERLIEST VOOR DE DERDE MAAL

Voor de derde keer op rij verliezen, doet het ergste vrezen voor het KNSB lot van onze topspelers. Maar er volgen nog 6 nieuwe kansen, dus de moed hoeft niet te worden opgegeven.

Naar Spijkenisse werd afgereisd met de nodige verwachtingen. In het afgelopen seizoen hadden we Spike en de Cityslickers nog behoorlijk afgedroogd, dus... We waren niet alleen in de Zuidwester en het weer gedroeg zich ook niet naar de naam van het onderkomen. Naast onze teams waren ook Spijkenisse 1 en Overschie 1 aan het robbedoezen. Die voorstelling van zaken werd wel bewaarheid: Overschie werd met 7-1 aan de kant gezet. Wij kennen dat gevoel als je huiswaarts keert!

Bemoeien wij ons verder met onze eigen zaken! Leo Verhoeven was de eerste, die een vloertje legde voor de uitslag. Even waande ik me op de Veluwe, toen ik

Sander de Groot de jacht zag openen op het opgejaagde wild, in de gedaante van de dame van Leo. Al spoedig werd deze bezigheid gestaakt en werden slechts alle zware stukken van het bord gevaagd, waarna de heren dachten dat remise een mooi besluit vormde. Dat was op dit moment:

De kansen zijn inderdaad gelijkelijk verdeeld.

Jaap Staal probeerde het tegen Rik de Wilde, maar kwam niet tot het gewenste resultaat. Uit een Franse doorschuif kwam een bekend spelbeeld. Er werden wat vijandelijkheden uitgewisseld op de damevleugel, waarbij de dames zelf uit het verzet werden ontslagen. De beurt was toen aan de kastelen, zij maakten elkaar het leven zuur en van beiden werd er een met de grond gelijk gemaakt. Daarna werden de boeren naar het front geroepen, maar ook zij bleven in de modder steken. Beide spelers besloten daar verder geen werk meer van te maken en remise was dan ook hier het einde.

Wie zou denken dat alles verder pais en vree zou zijn heeft het mis. Er waren amper 2 uren verstreken of ik noteerde al een eerste prognose hoe de eindstand er uit zou komen te zien. Die zat er niet zo ver naast bleek later op de middag. Die weinig goeds voorspellende prognose deed mij hongeren naar succes. Een broodje kroket, met een goede prijs/kwaliteit verhouding, bleek de oplossing.

Henk de Kleijnen en Dick Groenendijk gingen vol goede moed op jacht naar elkaanders ondergang. Dat lot leek Henk beschoren, toen hij een boertje liet, waar dat niet nodig was:

Henk deed:

17. a4

en werd verrast door:

17..., Pxd2 18. Pxd2, Lxd4

en de boer was ingerekend. Henk liep te mopperen op zichzelf waarom hij dat over het hoofd had gezien, maar ja, u weet, gedane zaken nemen geen keer.

Daarna begon het (lijdelijk) verzet, een bezigheid die meestal het gewenste effect ontbeert. Zo ook nu, nog negatiever versterkt toen Henk een toren zag verdwijnen voor de prijs van een pion....

De weg naar een pijnlijke terugreis van het team was ingezet.

Een sprankje hoop werd aangedragen door Peter Weeda. Peter, die tot taak had Pieter Sturm te vervangen. Over Peter hebben we niet te klagen, hij won! Hij speelde tegen Rick v.d. Pluym. Het zal u niet verwonderen dat Peter in de wandelgangen Peter Pluimstrijker werd genoemd! In ieder geval heeft hij een pluim verdiend, omdat hij de hoop nog even levend hield voor wat betreft de uitslag van de wedstrijd.

Omdat bij het eerste gewonnen partijen in de categorie zeldzame fenomenen (overtreffender trap bijna niet mogelijk) thuis horen, hier Peter's potje.

v.d. Pluym - Weeda

1. e4, e6 2. d4, d5 3. e5, c5 4. Pf3, Ld7 5. Ld3, Db6 6. b3, cxd4 7. 0-0, Lb5

Een poging de pion vast te houden zetelt in: 7..., Pc6 8. Lb2, Ph6.

8. Lxb5+, Dxb5 9. Pxd4, Dd7 10. Kh1, Pc6 11. f4, Pge7 12. Pb5, Pf5 13. g4, Ph4 14. De1

Wat ondernemender lijkt 14. c4

14..., Pg6 15. La3

Wit tuimelt in een overbekend grapje.

15..., Pcx5

Wint een pion, wat een eerste pluimpje oplevert!

16. Lxf8, Txf8 17. Da5, b6 18. Da4, Pc6 19. f5, Pge7 20. fxe6, fxe6

De stoomwals is op de rails gezet.

21. Txf8+, Kxf8 22. Pd2, Kg8 23. Tf1, e5 Hij zet zich al in beweging.

24. g5, Pg6 25. Tf3, e4 26. Tc3, Dg4 27. Tg3, Dd1+ 28. Tg1, Dxc2

De wat onnozelen onder u zouden zich verheugen in 28..., Dxd2 29. Pc7, Tf8 30. Dxc6, Ph4 31. Dxd5+, Dxd5 32. Pxd5 en zouden zich dan pas afvragen of ze juist hadden gehandeld.

29. Pc7, Tc8 30. Db5, Dc5

Keuze voor zekerheid.

31. Dxc5, bxc5 32. Pe6, Pce5 33. Tc1, Pd3 34. Tf1, e3 35. Pf3, e2 36. Tb1, Kf7

Het paard op e6 is kreupel.

37. Pe1, Pxe1 38. Txe1, Kxe6

Het paard is nu te koop als worst.

39. Txe2+, Kd6 40. Tf2, Tc7 41. Kg2, d4

Zwart heeft nog een wals.

42. Kg3, Te7 43. h4, Te3+ 44. Kh2, d3 45. h5, Pe5 46. Tf8, d2

En zo werd Rick gepluimstrijkt.

De tussenstand: 2-2, het laatste straaltje zonlicht, daarna werden we in diepe duisternis gestort...

Andrzej Pietrow, die Nimzowitsj de hand schudde (1. e4, Pc6) breekt met een traditie. We blijven verstoken van zijn commentaar op zijn partij, erger nog, we blijven onkundig van zijn partij! Hij heeft mij deemoedig gevraagd, ditmaal zijn verdriet zelf te mogen verdrinken. Het zal duidelijk zijn, dat Andrzej niet succesvol was ditmaal, maar ook dat hij niet blij was met de wijze waarop.

Ook bij Jan Seeleman zat wat ruis op de lijn en dat was toe te schrijven aan de naam van zijn tegenstander: Mitchell de Ruijsscher, wiens elo in enkele jaren ruim 100 punten is gestegen. Mitchell speelde Weens met de Larsen variant, een speltype dat verwant is aan Gesloten Siliiaans, maar dan zonder c7-c5. De opening verliep rustig, de centrumpionnen werden opgeruimd en niets wees op tekenen, die onlust veroorzaken. We volgen de partij na 23 zetten:

24. Da4, Pc6 25. Txe8, Lxe8

Beter lijkt hier 25..., Txe8 26. Txe8, Lxe8 27. Pd4 en zwart kan weinig gebeuren.

26. Pd4, Pe5

Dit opent de weg voor wit. Goed was: 26..., Ld7 27. Dc4+, Kh8 28. Pe5, Lxe6 29. Txe6, Db6 30. Lxc6, bxc6 31. Kg2,

Tc8 32. a4, a5 Wit heeft dan wat betere kansen, door de wat grotere bewegingsvrijheid van zijn stukken, maar zwart kan voldoende maatregelen nemen.

27. Db3+, Lf7 28. Dxb7, Dc5 29. Db4, Da7 30. Tb1, Td8 31. c3, Dc7

31..., a5 32. Db6, Dxb6 33. Txb1, Pc4 34. Ta6, Pxa3 35. Txa5, Pb1 36. Pb5, Lc4 37. Ta1, Ld3 en zwart kan nog vechten.

32. Db6, De7 33. Dxa6, Lc4 34. Tb7, Df8 35. Db6, Te8 36. Db4

36..., Tc8

Zwart staat al moeilijk, maar dit verergert nog. Te proberen viel nog: 36..., Lf7

37. Pf5, Pd3 38. Pe7+, Kh7 39. Le4+, f5 40. Lxf5+, Dxf5 41. Pxf5, Pxb4 42. cxb4, Ta8 43. Txc7+

Daarna werden nog zo'n 12 zetten voortgeploeterd, maar het einde was onafwendbaar: 1-0.

4-2 achter, Jos nog onduidelijk en Leo al hangend tegen de touwen, de prognose hield stand....

Jos v.d. Knaap kreeg een Scandinaviër tegengespeeld, waarbij wit kort en zwart lang rokeerde. Na de opening verdwenen de dames van het bord en kreeg de partij een sterk remisekarakter. In het eindspel wist Jos echter de beslissende zetten te vinden en de winst op te eisen. Daarmee waren we dichtbij een gelijk spel gekomen! Maar natuurlijk was die hoop ijdel, gezien de vorderingen aan het bord van Leo de Jager.

Leo, francofiel als altijd, kreeg een doorschuifvariant te overwinnen. Het was een leuke partij met diverse pointes.

Kalkman – De Jager

1. e4, e6 2. d4, d5 3. e5, c5 4. c3, Db6 5. Pf3, Pc6 6. Ld3

Deze zet heeft altijd in de kwade reuk gestaan wegens 6... cxd4! 7. cxd4, Ld7, waarna wit gedwongen is met 8. Le2 een tempo te verliezen. Zwart, op zijn beurt, mag 6... cxd4 niet achterwege laten. Zie: 6... Ld7 7. dxc5!, Lxc5 8. 0-0, f6 9. b4!, Le7 10. Lf4, fxe5 11. Pxe5, Pxe5 12. Lxe5, Pf6 13. Pd2, 0-0 14. Pf3, Ld6 15. De2, Tac8 16. Ld4, Dc7 17. Pe5 met overwegend spel voor wit.

6... cxd4 7. cxd4, Ld7 8. 0-0

Wit speelt de loper niet terug naar e2....!

Leuk even te vergelijken met de partij van Weeda.

8... Pge7 9. Pbd2, Pxd4 10. Pxd4, Dxd4 11. Pf3, Db6 12. Le3, Dd8 13. Lc5, Pc6 14. Lxf8, Kxf8 15. Dd2

Zwart heeft een pluspion, maar sukkel wat met zijn ontwikkeling.

15... h6 16. b4, Db6

Moet dit de weg vrijmaken voor een zeer lange rokade: 0-0-0-0 ? (Grapje!)

17. b5, Pe7 18. Db4, Tc8 19. Tfc1, Ke8

20. Txc8+, Lxc8 21. Tc1, Kd7 22. a4, a5

23. Df4, Tf8 24. h4, f5 25. exf6 e.p. , Txf6

26. Pe5+, Ke8 27. Dg3, Dd4?

Een ernstige fout, die tot verlies moet leiden. Goed was: 27... Ld7! 28. h5, Pf5

29. Lxf5, Txf5 30. Pxd7, Kxd7 31. Dxc7+, Kd8 en de kansen zijn wel gelijk.

28. Tc7

Wit heeft nog een tweede keus: 28. Pg6+!!, Txc7 29. Lxc7+, Pxc7 30. Dxc7+, Ke7 31. Txc8.... en zwart staat glad verloren.

28... Df4

28... Db4 29. b6!, Kd8 30. Lb5, g5 31. Pd3, Db1+ 32. Kh2 en zwart ziet zich geconfronteerd met Txc7+ gevolgd door Dc7 mat....

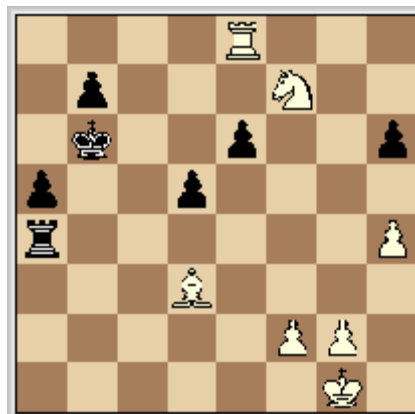
29. Txe7+!!, Kd8

29... Kxe7 30. Dxf4, Txf4 31. Pg6+ en zwart blijft een stuk achter.

30. Dxf4, Txf4 31. Txc7, Txa4 32. Tg8+, Kc7 33. b6+, Kd6

33... Kxb8 34. Pd7+

34. Pf7+, Kc5 35. Txc8+, Kxb6 36. Te8

Zwart spartelde nog lang tegen (tot zet 58), maar moest zich natuurlijk toch gewonnen geven.

De prognose van uren terug (5½-2½) werd dus niet bewaarheid, het werd 5-3, maar de 0 punten waren er niet minder 0 om.

Voor de freaks:

v.d. Beek – Pietrow	1-0
De Ruijsscher – Seeleman	1-0
De Ceuninck – v.d. Kaap	0-1
De Groot – Verhoeven	½-½
De Wilde – Staal	½-½
Kalkman – De Jager	1-0
Groenendijk – De Kleijnen	1-0
v.d. Pluym – Weeda	0-1
	5-3

De stand in KNSB 3F:

1. Charlois Europoort	6	16
2. Bergen op Zoom	5	17
3. Sliedrecht	5	14
4. HWP Sas van Gent 3	4	12½
5. Landau Axel	3	14
6. Souburg	2	11
7. De Pion 2	2	10
8. Spijkenisse 2	2	7
9. Terneuzen	1	11
10. Erasmus	0	7½

De bui hangt er al, maar het onweer moet nog losbarsten.

Op het programma staan nog:

- 13/12 Erasmus – Souburg
- 7/2 Sliedrecht – Erasmus
- 7/3 Erasmus – De Pion 2
- 28/3 Bergen op Zoom – Erasmus
- 18/4 Erasmus – Terneuzen
- 9/5 HWP Sas v. Gent 3 – Erasmus

Driemaal winnen en 1 keer gelijk zou ons net boven water kunnen houden.

HET ZESDE KRAAIT VICTORIE

Het zesde zit in een poule met een oneven aantal deelnemers. Daarom had ons team pas zijn tweede ontmoeting op 24 november en Barendrecht 2 was onze gast. Het werd een klinkende overwinning voor onze vertegenwoordigers:

Ansem – Mooijweer	1-0
Siebel – Kamman	0-1
Hesselmans – Van Drie	1-0
Hurkmans – v. Vlijmen	½-½
Melis – De Hoop	0-1
Bosbaan – Huygen	1-0
H. Simons – Korteland	1-0
Versluis – v. Praag	1-0
	5½-2½

Ons zesde doet daarmee mee in de strijd wie de kampioenstitel aan het eind van het seizoen mag dragen.

Mooijweer heten is wat anders dan mooi weer spelen! Dat ondervond aan het eerste bord de witspeler van die naam tegen onze voorzitter. Die moet tenslotte het voorbeeld geven...

Mooijweer – Ansem

- 1. d4, Pf6 2. c4, e6 3. Pc3, Le7 4. Pf3, 0-0
- 5. e3, d6 6. Ld3, Pbd7 7. 0-0, c6 8. e4, e5
- 9. Te1, exd4 10. Pxd4, Pe5 11. Le2, Dc7
- 12. f4, Pg6 13. f5, Pe5 14. Pf3, d5

- 15. cxd5, Pfg4 16. Pxe5??

16. Pd4! en wit heeft voordeel.

Na de tekstzet speelt zwart mooi weer!

- 16..., Db6+ 17. Kh1, Pf2+

Wit geeft op (18. Kgl, Ph3++ 19. Kh1, Dg1+ 20. Txxg1, Pf2#).

In de partij van Hesselmans was er een opmerkelijke mogelijkheid. Die deed zich voor na 10 zetten.

- 1. e4, c5 2. Pf3, Pc6 3. Pc3, e6 4. d4, cxd4
- 5. Pxd4, a6 6. Pxc6, bxc6 7. e5, Lc5 8. Pe4,, Le7 9. Df3, Da5+ 10. Ld2

Hesselmans meende nu de pion op e5 te kunnen inrekenen met

- 10..., Dxe5

11. Lc3

In feite staat zwart nu verloren, maar hij waagde nog een kansje:

11...., Df5 12. Dxf5

En hier zit hem de crux: wit moet die dame niet nemen, maar moet 12. Lxg7 spelen.

12...., exf5 13. Lxg7, fxe4 14. Lxh8

Kat in het bakkie, denkt wit.

14...., f6

De kat kan er niet meer uit en rest slechts klaaglijk miauwen!

15. Lc4, d5 16. Lb3, Kf7 17. c4, Le6 18. cxd5, Lb4+ 19. Ke2, Lxd5 20. Lxd5+, cxd5 21. Tac1, Pe7 22. Lxf6, Kxf6

Zwart heeft nu alle troeven in handen. De oprukkende pionnen in het centrum deden hun werk en zwart won in 33 zetten.

Gewonnen partijen strelen vaak het eigen ego, maar ook verloren partijen kunnen elementen in zich hebben waar met plezier aan kan worden teruggedacht. Zo'n verloren partij speelde Jan Melis, een partij waarin beide spelers hun goede episode hadden. Best goed, er nog eens een keer naspelen aan te wagen!

De Hoop - Melis

1. e4, e5 2. Pf3, Pc6 3. Lb5, d6 4. c3, Ld7 5. d4, a6 6. La4, Pf6 7. Pd2, b5 8. Lc2, Lg4

Een opening, waarvoor ook "sterke" spelers zich niet voor behoeven te schamen. Wit doe nu een minder goede zet:

9. b4, exd4 10. cxd4, Pxd4

Zwart heeft een pion binnen en staat lekker.

11. h3, Lh5 12. g4, Pxc2+ 13. Dxc2, Lg6 14. 0-0

Tot zover goed.

14...., d5

Een misser. Een mogelijkheid: 14...., c5 15. a4, h5 16. g5, Pd5! 17. axb5, axb5 18. Txa8, Dxa8 19. Dd3, Pc7 20. bxc5, bxc5 en zwart heeft nog altijd het beste van het spel.

15. Dc6+!

De rollen zijn nu omgekeerd, vanaf nu neemt wit het heft in handen. En hij doet dat goed en consequent!

15...., Pd7 16. exd5, Lxb4 17. Te1+, Le7 18. d6, cxd6 19. Dxd6

Zwart kan niet rokeren door de penning, een situatie die wit steeds weer weet te bestendigen.

19...., Ta7 20. La3

Alles werkt nu goed samen voor wit.

20...., Pf6 21. Dc6+

Opnieuw staat zwart voor een penning.

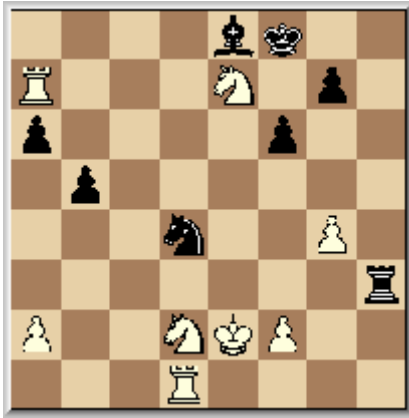
21...., Kf8 22. Lxe7, Txe7 23. Dc5!, Pd5 24. Pe5!

Uitstekend spel van wit.

24...., Pf4 25. Tad1!, f6 26. Pc6, Pd3 27. Dxe7+!, Dxe7 28. Txe7

De strijd is gestreden.

28...., Le8 29. Tc7, h5 30. Kg2, hxg4 31. hxg4, Th6 32. Pe7, Pf4 + 33. Kf3, Pe6 34. Ta7, Th3+ 35. Ke2, Pd4+

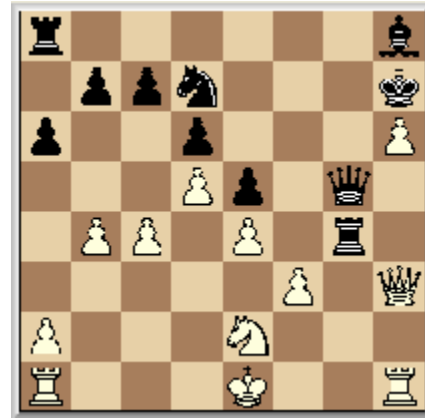

Een laatste schaak, waaraan het volgende beoogde mat met Th1 net niet doorgaat! Dit ziende geeft zwart zich gewonnen. Maar... wat is de uitslag van de partij als zwart op 36. Ke1, Pc2+ zou spelen? Juist, dan zou het remise zijn !! Natuurlijk zou 37. Kf1 het grapje hebben doorkruist, maar dan (37..., Th1+ 38. Ke2, Pd4+) boet wit de toren in!

Michal Siebel verloor onfortuinlijk. Hij zond zijn partij in met summiere aanwijzingen, waar hij meende het beter te hebben kunnen doen.

Michael Siebel – Ab Kamman

1. c4, Pf6 2. d4, g6 3. Pc3, Lg7 4. e4, d6 5. Pf3, 0-0 6. Pg5
 Beter 6. Le2 of 6. Lg5
6..., e5 7. d5, Lg4 8. Le2, Lxe2 9. Dxe2, Pbd7 10. Le3, a6 11. b4
 Beter 11. 0-0
11..., h6 12. Pf3, Ph7 13. Dd2, g5 14. h4
 Beter 14. 0-0
14..., f5 15. hxg5, f4 16. hxg6, fxe3 17. Dxe3, Lh8 18. g4
 Beter 18. Th3
18..., Tf4 19. g5, Pxd5 20. Pxd5
 Beter 20. Tg1
20..., Dxd5 21. Pe2, Tg4 22. Dh3, Kh7 23. f3
 (Red.: de verloren loper wordt nu met rente teruggehaald. Zwart heeft niet echt een beste zet als antwoord).

23..., Tg8 24. fxe4, Dxe4 25. Dxe4, Txe4 26. Pc3, Pf6 27. Tf1, Kg6 28. 0-0-0, Kxh6 29. Th1+, Kg7 30. Tdg1, Txe1+ 31. Txe1+, Kf7 32. b5, Lg7 33. bxa6, bxa6 34. Kd2, Pd7 35. Tf1+, Ke7 36. Pa4, Pf6 37. Kd3, Pd7 38. Tb1, Kd8 39. Tb7, Kc8 40. Ta7, Pb8 41. c5, Lf8 42. Kc4, Lh6 43. cxd6, cxd6 44. Pb6+, Kd8 45. Tb7, Le3 46. Pa8

(Red.: 46. Txb8+, Kc7 47. Tc8+, Kxb6 48. Tc6+, Kb7 49. Txd6)

46..., Kc8 47. Th7, Pd7 48. Kd3, Lc5 49. Ke2, Ld4 50. Kf3, Lc5 51. Kg4?

De wandelende koning was op weg, maar op de weg liggen valkuilen, zo ook nu: **51..., Pf6+....**
 En de vlag kon worden gestreken.

Winst was er voor Bosbaan, J. Simons en Versluis. Van de laatste was er wel een notatie binnen mijn bereik, maar het geschrevene aan het slot verdoezelde mijn uitzicht op het hoe en waarom!

Het zesde staat er aardig voor:

1. Groenoord 3	3	6	15
2. Erasmus 6	2	4	10
3. Krimpen/IJssel 5	3	2	11½
4. Dordrecht 5	3	2	11
5. Barendrecht 2	3	2	10
6. IJsselmonde 2	2	2	9½
7. Z'drecht/ DWD2	2	0	5

DISCRIMINATIE

Jaap Staal

Het is een goudvis onmogelijk om zich als buitenstaander een idee te vormen van de kom Waarin hij zwemt. Evenmin is het een mens mogelijk om tot een objectieve beoordeling te komen van de cultuur waarvan hij deel uitmaakt, Ieder superioriteitsgevoel t.o.v. de eigen cultuur is derhalve wetenschappelijk onhoudbaar en berust op voordelen.

(Uit: G. Firth, : Grondbeginselen van beschavingsvergelijking)

Het is de ruimtevaarder verboden in zijn omgang met bewoners van andere werelden ook maar enig blijk te geven van discriminatie.

(Artikel 2 van de Code voor de ruimtevaarder)

Ja, ik discrimineer.

Ik heb de ergste zonde begaan die een ruimtevaarder kan begaan en ze hebben me er dan ook uitgegooid.

Mijn dochters mogen trouwen met wie ze willen, of het nu een Algiet is, die bij voorkeur soep van koeienbraaksel eet, of een Toerana, die zijn tong geknoopt om zijn middel draagt...

Maar als ze willen trouwen met een Poelepetaat, draai ik ze de nek om.

Ik was vierenveertig en commandant van Harer Majesteits ruimteschip Van Speijk, toen wij landden op Boria, de zevende planeet waarop wij intelligent leven aantreffen. Nu ja, intelligent...

Het leek in het begin heel wat. De bewoners, de Poelepetaten, bleken mensen zoals wij; alleen is hun huidskleur oranje.

Al gauw merkten we, dat hun beschaving zich niet parallel had ontwikkeld met de aardse. Technisch waren ze nergens. Ik geef toe, dat ze een aantal vernuftige werktuigen bezaten, maar al hun energie was nog van dierlijke of menselijke oorsprong. Zelfs het gebruik van het zeil was hun onbekend.

Daarentegen beschikten ze, zoals de deskundigen aan boord mij verzekerden, over een geweldige literatuur, vooral in het allegorische genre, en bloeiden bij hen rechtswetenschappen, theologie en filosofie. Het was overigens moeilijk om op onze vragen over zaken uit die wetenschappen die ons niet recht duidelijk waren, een adequaat antwoord te krijgen. Stelden we de vraag rechtstreeks, dan kwamen ze niet verder dan tot een glimlach en: "Ja, ja"; vroegen we of een bepaalde uitleg de juiste was, dan deden zij enthousiast en zeiden: "Dat is het!", maar toen we duidelijk foutieve interpretaties op hen loslieten, deden ze even enthousiast en zeiden ook: Dat is het!"

De sociale verschillen bij de Poelepetaten waren enorm. Aan de ene kant doodarme boeren en roeiers – vrijwel al het verkeer gaat over het water - aan de andere kant bezitters van uitgebreide paleizen. Dat van Versailles was bij hen niet opgevallen.

In hun contacten met ons bleken ze zich van hun divergerende cultuur niet bewust. Integendeel, we kregen hoe langer hoe meer het gevoel, dat ze een beetje meewarig op ons neerkeken en in hun hart helemaal geen contact met ons wensten. Je zou kunnen zeggen, dat ze ons beschouwden als barbaren met gevaarlijk speelgoed, wezens die je te vriend moest houden omdat ze je kwaad konden doen, maar eigenlijk geen volwaardige mensen.

De Poelepetaten hebben twee en niet meer dan twee liefhebberijen: gokken, waaraan de hele bevolking zich overgeeft, en – merkwaardig genoeg – schaken, dat

voorbehouden is aan de aanzienlijken. Hoe ze aan het schaakspel gekomen zijn, dat vraagstuk is nog steeds onopgelost.

De schakers zijn verdeeld in graden – alles op Boria is verdeeld in graden. Het zijn er tweeëndertig. Je begint als leerling van de tweeëndertigste graad en kan bij gebleken bekwaamheid opklimmen.

Het spelen van een partij is een grote plechtigheid. De spelers kleden zich ervoor in speciale witte gewaden. Er wordt gespeeld in gebouwen die nog het meeste lijken op tempels. Middenin is een zitkuil waarin de twee spelers plaatsnemen. Om de kuil heen zitten in steeds grotere kringen de toeschouwers die bij elke zet beleefd hun instemming murmelen. Er wordt ontzettend lang nagedacht: partijen tussen spelers van grote bekwaamheid duren vaak meer dan een etmaal.

Toen ik daarvan hoorde, verzocht ik tot een bijeenkomst te worden toegelaten. Het had heel wat voeten in de aarde, voor het zover was. Tenslotte verklaarde de burgemeester van de plaats waar wij geland waren, zich bereid mij te introduceren. Ik vermoed, dat hij van hogerhand opdracht had gekregen om ons in al onze grillen ter wille te zijn.

De partij ging tussen de kampioen van de tempel en de kampioen van een der tempels uit de hoofdstad. Ik had het bijzonder getroffen, zo zei mijn gastheer mij, want het waren beide spelers van grote ervaring en zeer verfijnd inzicht.

Tot mijn stomme verbazing ontwikkelde de partij zich als volgt:

1. e4, e5 2. d4, d5 3. c3, c6 4. f3, f6 5. Ld3, Ld6 6. Le3, Le6 7. Pe2, Pe7 8. Pd2, Pd7 9. Tc1, Tc8 10. Lb1, Lb8 11. Lf2, Lf7 12.

0-0, 0-0 De rest was navenant, De partij eindigde in remise, nadat onder meer stukwinst, mat in drie zetten en afwikkeling naar een pionneindspel met een niet meer te stoppen vrijpion over het hoofd waren gezien.

Als ik mijn verstand had gebruikt, was ik natuurlijk onder vele dankbetuigingen voor de genoten gastvrijheid vertrokken, maar ik kreeg een onbedwingbare lust om de Poelepetaten een lesje te leren en ik vroeg of ik met de kampioen een partijtje mocht spelen. Het verzoek werd categorisch afgewezen. Schaken was niet iets wat je zo maar leerde. Er waren jaren en jaren voor nodig om de geest van het spel te doorgronden. De kampioen had na meer dan veertig jaar meditatie en – niet te vergeten – studie van de klassieken zijn huidig niveau bereikt: het zou een belediging voor hem zijn, als hij zijn krachten moest meten met een beginner.

Ik vertelde dat ik geen beginner was en dat wij op aarde het schaakspel ook kenden. Mijn mededeling veroorzaakte grote consternatie, men kwam met het compromis, dat ik eerst zou spelen met een speler van de twintigste graad – het kan ook de tweeëntwintigste geweest zijn.

We namen plaats in de zitkuil. Ik had zelfs – men moet de gewoonten van een vreemde beschaving eren – zo'n witte soepjurk aangetrokken.

Ik lootte de witte stukken en speelde 1. e4. Mijn tegenstander – ik schatte hem een jaar of zestig – antwoordde na ruim twintig minuten met e5. Onmiddellijk deed ik 2. Pf3. Een luid gemompel van afkeuring steeg op uit de zaal. Mijn tegenstander rees overeind: “Mijnheer, zo wens ik niet tegen u te spelen.”

“En waarom niet?”, vroeg ik. “Deze zet is toch niet tegen de spelregels?”

“Mijnheer”, antwoordde hij. “De leerling die de spelregels nauwelijks kent, weet al, dat hij moet beginnen het centrum te bezetten met zijn pionnen. Met iemand die dit principe nog niet kent, kan een speler van mijn graad zich niet ophouden.”

Ik bleef kalm. “Geëerbiedigde Tegenstander”, repliceerde ik, “ik, als eenvoudige schaker van de aarde, zou graag inzicht krijgen in uw hogere strategieën. Ik bid u, leer mij door uw spel, waarom mijn zet fout is.”

Hij dacht even na. “Goed”, zei hij. “U bent onze gast.” Hij ging weer zitten en speelde na een half uur 2... f6.

Tegen een sterk speler had ik misschien nog even 3. Lc4 overwogen, maar tenslotte heeft de heer Damiano niet voor niets geleefd en dus nam ik met mijn paard de pion op e5. Was het na mijn tweede zet al rumoerig geweest, er ontstond nu een waar pandemonium. Ik hoorde geroep van “Schande” en “Hij maakt ons spel belachelijk”. Mijn tegenstander stond op en liep zonder mij nog met één blik te verwaardigen de tempel uit.

Mijn gastheer kwam op mij af. “Laten we weggaan”, zei hij en legde zijn hand op mijn arm. Ik rukte me los. “Nee!. Ik wil die partij uitspelen!”

Hij schudde het hoofd. “Maakt u het niet erger dan het al is!”

“Hoe erger?”

“Weet u niet wat u gedaan hebt? U geeft een paard weg voor een pion. Een paard is een stuk, dat is veel meer waard dan een pion. Dacht u nu echt, dat een speler van deze graad wil spelen met iemand die al op de derde zet een stuk weggeeft?”

“Maar man, dit is een overbekend offer. Hij mag het paard niet eens nemen!”

“Komt u nu maar.”

“Nee, ik wil die partij uitspelen!”

“Kom mee!”

“Stelletje vervloekte eigenwijze ezels!!”

Het werd krijgsraad en ontslag uit de dienst. Heb ik gelijk, als ik discrimineer?

OVERSCHIE 2 – ERASMUS 2

*Een verslag door Paul Wilhelm,
aangevuld met partijen en
analyses van de redactie*

Met Frits Steenbergen (4), Paul Wilhelm (7) en Jaap van Meerkerk (8) als invallers speelden we tegen de sympathieke en inmiddels vrij kleine club Overschie.

Peter Weeda (6) was als eerste klaar; in een Grünfeld hoofdvariant week wit af op de 13^e; dus geen kwaliteitsoffer, hierna gaf een meerderheid op de damevleugel vlug de beslissing; rond half tien was het punt binnen. Bij de overige partijen stonden Wilhelm en Van Meerkerk wel lekker maar de algehele indruk was zo dat captain Ouweland wel een winstwaarschuwing moest afgeven.

Fris van Steenbergen kreeg een standaardtype Winawer op het bord. Met zijn toren op c8 en de koning (dus) niet lang gerokeerd nam hij de verkeerde beslissing tot algemene afruil op f5 waarna een breekpion op e6 een gat sloeg wat tot mat zou leiden. Dichtschuiven leek beter.

Vrij vlot daarna won Wilhelm een klassieke partij tegen Kloek. Zwart werd ingekapseld en aan iedere zet kleefde wel een bezwaar. Zoals dat wel vaker gaat komt er dan een wanhoopsuitval, die mede onder tijdsdruk voerde tot dameverlies en opgave.

P. Wilhelm – R.G. Kloek

1. d4, b6 2. Pf3, Lb7

Uit Owens Defence kunnen mirakelse stellingen ontstaan.

3. g3, Lxg3

Deze ruil is niet des Owens...

4. exf3, g6 5. Lg2, Lg7 6. 0-0, Pf6 7. d5, 0-0 8. c4, Pa6 9. Pc3, e6 10. Lg5, h6 11. Le3, exd5 12. cxd5, d6 13. Tc1, Dd7 14. Te1, Tac8 15. Lf1, Pb8 16. Lb5, De7 17. Dd2, Kh7 18. g4, Pfd7 19. f4, Dh4 20. f3

De zwarte dame is op inbrekerspad. Hier verloochende de zwartspeler zijn naam, hij nam een besluit, maar dat was verre van kloek! Passend bij zijn streven ware 20..., f5 Een door uw redacteur ingeschat vervolg zou kunnen luiden: 21. Lf2, Dh3 Nu kan dit veld zonder bezwaar worden betreden! 22. Le2, fxc4 23. fxc4, Pf6 24. De3, Dxe3 25. Lxe3, c6 Zwart mag niet te lang wachten. 26. dxc6, Pxc6 27. g5, Pg8 28. Lg4, Tcd8 29. Pd5, Pge7 30. gxh6, Pxd5 31. hxg7, Tfe8! 32. Lf3, Pxe3 33. Lxc6, Te7 34. Kf2, Pf5 35. Txe7, Pxe7 36. Lg2, Tc8 37. Txc8, Pxc8 en het eindspel wacht, voor beiden een klus. Het niet zo kloek besluit, betekende niet aflatende ademnood voor de dame....:

20..., g5??

De deur gaat dicht en kan niet meer open.

21. Lf2, Dh3

Een Spartaanse zet: naar voren!

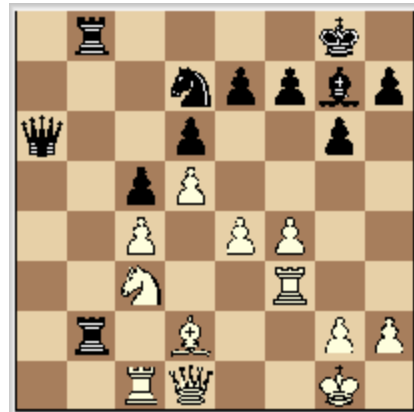
22. Lg3

En de looper op b5 lonkt naar f1, het veld van waaruit men dames velt. De dame viel flauw en Kloek ook.

Reinier Hoogeveen stond toen al minder, hij kon voorkomen dat ie weg geofferd werd, maar de 7^e lijn was voor zijn tegenstander en na pionverlies was er geen houden aan.

Na de tijdscontrole waren er nog 4 bezig: Jaap stond gewonnen en moest alleen 2 hijgende paarden in de nek van zijn koning verdragen. Joop van 't Hoenderdaal had een kleine kwaliteit minder. Ruurd Ouwehand na een Nimzo met vlotte ruil van looper op f6, een viertoreneindspel met wel goede velden maar toch een pion minder en Cander Flanders (net terug gevlogen van de Olympiade als speler voor de Antillen) had een moeilijke stelling tegen Segers (een 4 pionnen Koningsindier die converteerde in een matige Benkö – dit komt wel vaker voor, zwart krijgt altijd een sterke pion op e4, veld c5 voor een paard en de witte pion op f4 doet de stelling geen goed (denk ik).

Na 25 zetten kwam deze stelling boven water:

Wit moet pion c4 beschermen. De2 komt niet zo in aanmerking, dus:

26. Pb5

Zwart besluit een toren te geven voor het handhaven van de druk:

26..., T8xb5!? 27. cxb5, Da2 28. Td3, c4

29. Ta1

De zwarte dame kan niet worden gered.

29..., cxd3 30. Txa2, Txa2

Opnieuw een cruciale stelling! Cander bedacht:

31. Kf2

Een andere mogelijkheid was: 31. Le1!?

Zwart moet dan kiezen. Een analyse:

31..., d2 32. Lxd2, Ta1 33. Lc1, Lb2 34. Kf2, Lxc1 35. Dc2, Lxf4 36. Dc8+, Pf8 37. b6, Lxh2! 38. b7, Lg1+ 39. Ke2, Ta2+ 40. Kd1, La7 41. Da8, Ta1+ 42. Kd2, Ta2+ 43. Kc3, Ta5 44. b8D, Tc5+ 45. Kb3, Lxb8 46. Dxb8, h5 Zwart bouwt een vesting en wit moet heel nauwkeurig spelen om niet de boot in te gaan.

31..., Lc3 32. Db3, Txd2+ 33. Ke3, Tc2

34. b6

Kan wit wat anders? Bijvoorbeeld: 34. Kxd3, Pc5+ 35. Kxc2, Pxb3 36. Kxc3, Pc5 37. Kd4, Kf8 De majesteit gaat naar de b-pion! 38.g4, Ke8 39. e5, Kd8 40. h3, Kc7 41. Kc4, Kb6 42. g5, Pe4 De rossinant krijgt nu de vrije teugel en vreet alles kaal wat voor zijn voeten komt.

34..., Pc5

Veel sterker lijkt mij 34..., Tc1

35. b7, Pxb7 36. e5, dxe5 37. fxe5, Pc5

38. Db8+, Kg7 39. De8, Te2+

39..., Ld4+!!

40. Kf3, Txe5 41. Dc6, d2 42. Dxc5, d1D+ 43. Kg3, Tg5+ 44. Kf2

Afgezien van 44..., Ld4+ heeft zwart ook: 44..., Tf5+ 45. Kg3, Le5+ 46. Kh3, Th5# Cander wachtte dat liever niet meer af.

De apotheose: Joop kon met zijn toren een stuk permanent bedreigen en tegenstander v.d. Meer gaf remise, Ruud gaf een soort eeuwig schaak, maar toch vertrouwde ik de eindstand niet – 2 vrijpionnen tegen. Jaop kon nog even in tijdnood het eindspel van dame tegen pion oefenen (gewonnen) en tot slot werd het blokje toren-pion en loper plus zwerfpaard de dame van Cander te machtig (verloren); eindstand 4-4.

De stand in 1B

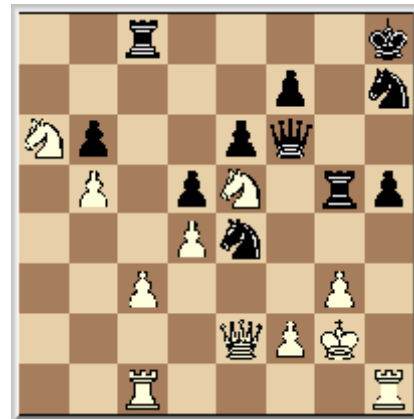
1. Charlois Europoort 3	6	15½
2. Overschie 2	5	13
3. Erasmus 2	4	12½
4. Krimpen 2	3	13
5. De IJssel 1	3	11
6. HZP Schiedam 1	2	12½
7. Onesimus 1	1	8½
8. Dordrecht 3	0	10

TIJD VOOR DE KERSTPUZZLE

In de interne competitie worden soms – liefst vaak - partijen gewisseld, waarin leuke momenten de hele avond goedmaken.

Uit een partij van De Kleijnen en Pijpers de volgende stelling:

Wit heeft zojuist 22. De2 gedaan. Wat is het vervolg?

GEEN DELFTSE FRISSE DITMAAL

Delftse frisse, een oud nagerecht, een drillende blauwkleurige doorzichtige gelatinepudding, dat zou het toetje zijn als hapje voor dit jaar in de bekerontmoeting, uitgeschreven door de KNSB.

1 december kwamen de gasten uit de Prinsenstad om eer te bewijzen aan de nazaten van Erasmus. Vier man sterk waren zij, Patrick de Bas (2125), Richard Oranje (2118), Gert Legemaat (2188) en Joram op den Kelder (2228). In geschatte speelsterkte mochten zij beslist hoger worden aangeslagen dan onze mannen, maar dat wilde niet zeggen dat wij ons het toetje wilden laten ontgaan.

Het werd een spannende avond, waar de laatste 6 seconden de uitslag van de ontmoeting bepaalden!

Pieter Sturm en Richard Oranje waren de eersten die hun partij op remise hielden.

Uit een Franse partij, waarin wit met b4 tegen c5 antwoordde, kreeg Pieter een pion meer in ruil waarvoor wit enige druk kon uitoefenen tegen de zwarte koning. Veel betekenis had dit laatste echter niet.

Na de 25^e zet van wit ontstond deze stelling:

Pieter koos voor:

25...., exd4

Meer kansen had geboden: 25...., e4 26. Pg5, Tf8 27. Le2, Tb8 28. Ta5 Wit moet tegenspel zien te krijgen. 28...., Tb1+ 29. Kd2, Txf2 30. Pe6, Pf5 Veel aanvalsmogelijkheden heeft wit dan niet meer. Een mogelijk vervolg en misschien nog het beste: 31. Txd5, Pf6 32. Txf5, Pxc4 33. Tg5, e3+ 34. Kc3, Txc2 35. Txg7+, Kh8 36. Txg4, Tc1 37. Kb4, Texc2 en het is duidelijk dat zwart gaat winnen.

26. Txd4, Pc5 27. Pg5, Tf8 28. Lf3, h6 29. Lxd5+, Pxd5 30. Txd5, hxg5 31. Txc5, Txf2 32. Txg5, Txc2 33. h6, Tf7 34. Txa6, Kh7 35. hxg7, Txg7 36. Txg7, Kxg7

Remise.

Ook Jan Seeleman moest berusten in een puntdeling met Patrick de Bas. Patrick ging in een Spanjaard voor de Berlijnse verdediging, maar de muur werd toch niet geconstrueerd. Dat kwam ook al omdat Seeleman voor de Steinitz-opbouw koos met d2-d3. Dat alles werd weer doorkruist met de Cordel-zet Lc5. En zo kreeg de opening een eigen karakter.

Na 14 zetten was er een moment van waardebeoordeling. De stelling gaf nadeel aan zwart door een slechtere pionnenstructuur, maar voordelen in de vorm van het loperpaar:

15. Pde2

Jan had hier 15. Dd3 kunnen spelen. Na 15...., c5 16. Pde2, Le6 17. Tfd1, Dxd3 18. cxd3, Tb7 19. Pe4, Pd7 20. Pf4 heeft hij dan actiever spel.

15...., Lf5 16. Dc1, Te8 17. a3, Lxc3 18. Pxc3, Dd4 19. Pa4, Te2 20. Td1, Dg4 21. Td2

21...., Txd2 22. Dxd2, Pe4 23. Da5, Pxc3 24. hxg3, Lxc2 25. Dxc7, Tc8 26. Dxa7, Lxb3 27. Pc5, Lc2 28. Db7, Lf5 met ongeveer gelijke kansen.

21...., Tbe8 22. Pc3, T2e7 23. Df1, Dg6 24. Tc1, Ph5 25. Pe2, c5 26. Pc3, Pxc3 27. hxg3

Zwart heeft nu nog altijd licht voordeel, maar winstkansen zijn niet aan de horizon. In het verdere verloop wist zwart een pion extra te verkrijgen. De partij werd door Jan keurig remise gehouden in zijn tijdnoodfase na de tijdcontrole. Na 66 zetten werden de heren het eens.

Ook de partij van Jos v.d. Kaap en Gert Legemaat eindigde onbeslist. Zwart verdedigde e4 met Pc6 en ondanks veel voorbereidingen werden geen definitieve zwakten tot aanvalsobject gevonden. De partij kon door de redacteur niet geheel worden gereconstrueerd, na 51 zetten werd tot remise besloten.

De beslissing moest vallen aan bord 1 tussen Op den Kelder en Pietrow. De partij is niet beschikbaar gekomen om hier te worden geëtaleerd. Wel waren de vele omstanders getuige van het enerverende slot, waarin Pietrow de numerieke meerderheid van wit moest zien te

weerstaan in beiderzijdse hevige tijdnood. Er was een moment van blindheid: Op den Kelder liet zijn toren instaan in het hevige vingergeweld, waarbij de klok in de touwen werd gedrongen en de meest verschrikkelijke klappen moest incasseren. Misschien dat de schaduw van de hand van Op den Kelder, die nog handelingsbereid boven het bord zweefde, de mogelijkheid voor Pietrow maskeerde, in ieder geval ging het buitenkansje aan Andrzej voorbij... Nu kwam het aan op het snelste zetten en klokdreunen, waarmee de serene stilte werd ontheiligd. Op den Kelder had nog 6 seconden over op het moment dat Pietrow (8 seconden) een onreglementaire zet deed, waarop een toekenning van 2 minuten extra voor de tegenstander staat. Reden om dat niet af te wachten en op te geven. En zo ging ook ons KNSB bekersteam uit de strijd. De Delftse frisse was voor ons die avond ongenietbaar....

DE BACKBONE VAN DE CLUB

Zo mag je het belangrijkste onderdeel van de club wel betitelen, de interne schaakmeeting, die jaarlijks de onderlinge krachtsverhoudingen weergeeft en zorgt voor de samenhang tussen de leden. De vorm waarin hij is gegoten geeft de deelnemers de gelegenheid soms een avondje over te slaan, maar hij vraagt ook oplettendheid, want zo'n afwezigheid mag maar 6 maal plaatsvinden in de voorronde. Ook is er de bijna verplichting 11 ronden wel je gezicht te laten zien, niet alleen laten zien, maar je ook in het strijdgewoel te storten.

Begin december waren van de 17 geplande al 12 ronden gepasseerd. En nu zijn er al verscheidene spelers, die 6 maal een bye hebben opgenomen. Hoogste tijd dus naar het strijdtoneel terug te keren om te trachten nog een plaatsje in de zon te verwerven. De zon, die schijnt voor de eerste 16, die zich plaatsen voor de A- en

B finales. Zij zijn mede bepalend, wie volgend seizoen in de hoogste teams onze kleuren mogen verdedigen in de bondswedstrijden. In herinnering gebracht: Wie bij de eerste 4 in zo'n finale eindigt verwerft plaatsingsrecht! Lees er de spelregels voor de interne competitie nog maar eens op na; ze staan op de site van Erasmus.

Hieronder degenen, die aan de rand van de byes bivakkeren:

Van der Kaap 5, Van den Hooven 5, Hoogeveen 5, De Hoog 5, Flanders 6, Weeda 5, De Boer 6, Bongers 6, De Jong 5, Van der Linde 5, Nefkens 5, Hooftman 6, De Korte 6, Van As 5

Dan de groep van totaal rechtelozen (!):

Hoek van Dijke, Talmon, Stolk, Ouwehand, Witvliet en Tchavelachvili. Zij zijn intern nog niet gezien of hebben de deadline van 6 byes al overschreden!

Wie gaan er voorlopig voor die begeerde A- en B-finales, die 26 januari hun aftrap kennen?

Na ronde 12 zijn dit eerste 20:

1. Van der Kaap 9½ 2. Pietrow 8½ 3. Seeleman 8 4. Van Meerkerk 8 5. Sturm 7½ 6. Staal 7½ 7. De Knecht 7½ 8. Van den Hooven 7½ 9. Verhoeven 7 10. Kleinjan 7 11. Hoogeveen 7 12. De Jager 7 13. Steenbergen 7 14. De Kroes 7 15. Van 't Hoenderdaal 6½ 16. Van der Velden 6½ 17. Pijpers 6½ 18. De Hoog 6½ 19. Ouwehand 6½ 20. Helstone 6½

Velen van de overigen bevinden zich op gelijke hoogte of vlak daaronder. Zo heeft nr. 35 ook nog 5½ punten, dus is er nog van alles mogelijk!

Voor het jaar 2008 is dit het laatste nummer van Lof der Zotheid.

Het bestuur en de redactie wensen u prettige kerstdagen en een voorspoedig 2009 toe!

0-0-0